

IV.3. Zabezpečenie a vykonanie evakuácie, vrátane evakuačných opatrení

Evakuácia patrí medzi základné druhy kolektívnej ochrany obyvateľstva a vykonáva sa z dôvodu nevyhnutného časového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území.

Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v § 3 ods. 10 uvádza, že evakuáciou sa rozumie odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z určitého územia. Vyhláška MV SR č. 75/1995 Z. z. o zabezpečovaní evakuácie, ako všeobecne záväzný právny predpis jednoznačne stanovuje úlohy a opatrenia všetkým orgánom, organizáciám, právnickým osobám a fyzickým osobám v oblasti ochrany obyvateľstva evakuáciou.

Riadenie evakuácie po jej vyhlásení

V obci riadi a zabezpečuje evakuáciu starosta mesta prostredníctvom evakuačnej komisie mesta.

Základné úlohy a opatrenia pri riadení, vykonávaní a zabezpečovaní evakuácie po jej vyhlásení

V prvom poradí:

- analyzovať situáciu po vyhlásení mimoriadnej situácie,
- vyhlásiť evakuáciu, resp. odporučiť jej vyhlásenie príslušnému orgánu,
- zvolať evakuačnú komisiu resp. štáb, podľa potreby prizvať iných odborne spôsobilých pracovníkov a zabezpečiť ich informovanosť,
- určiť časové obmedzenie pobytu osôb na ohrozenom území,
- vyzrozumieť obyvateľstvo o vyhlásení evakuácie prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov alebo miestnych informačných prostriedkov,
- vydať pokyn na spohotovenie evakuačných zariadení,
- vydať pokyn na evakuáciu zvierat a vecí (na základe rozhodnutia evakuačnej komisie),

Počas evakuácie:

- riadiť evakuáciu prostredníctvom evakuačnej komisie alebo štábu,
- vydať pokyny na riešenie a zabezpečenie evakuačných opatrení,
- vydať pokyn na plnenie úloh odborného zabezpečenia evakuácie na úseku poriadkového a bezpečnostného, dopravného, zdravotníckeho, zásobovacieho, veterinárneho a to najmä:
  - zabezpečiť uzatvorenie priestorov, z ktorých sa vykonáva evakuácia,
  - zabezpečiť kontrolu osôb vstupujúcich do evakuovaného priestoru a ochranu majetku občanov v evakuovaných priestoroch,
  - zabezpečiť prípravu, pristavenie dopravných prostriedkov, nástup evakuovaných a vykonanie prepravy,
  - zabezpečiť poskytnutie základnej zdravotníckej pomoci,
  - zabezpečiť núdzové zásobovanie a stravovanie,
  - zabezpečiť núdzové ubytovanie - určiť na základe vzniknutej situácie časové uprednostnenie niektorých skupín obyvateľstva, najmä deti zo škôl a školských zariadení, chorých zo zdravotníckych zariadení atď.,
  - zabezpečiť opatrenia na usmernenie samovoľnej evakuácie,
  - zabezpečiť opatrenia v prípade evakuácie zvierat a vecí,
- riadiť a zabezpečovať systém podávania informácií,

Po ukončení evakuácie:

- zabezpečiť zdravotné prehliadky osôb, ktoré sa podieľali na zabezpečovaní a vykonaní evakuácie,

Ako riadiť evakuáciu

- vyrozumieť obyvateľstvo o vyhlásení evakuácie,
- určiť hlavné miesto riadenia evakuácie,
- zvolať evakuačnú komisiu, resp. štáb,
- vydať príkaz na vykonanie evakuácie,
- vydať pokyny na riešenie odborného zabezpečenia evakuácie,
- určiť časové obmedzenie pobytu osôb na ohrozenom území,
- vydať pokyn pre predkladanie správ, hlásení a informácií o zabezpečovaní a vykonávaní evakuácie,
- informovať o priebehu evakuácie nadriadený orgán (odbor civilnej ochrany a krízového riadenia obvodného úradu, sekciu KMCO MV SR).

Zabezpečenie stravovania evakuovaných

- orgán na ochranu zdravia zabezpečuje dozor nad kvalitou surovín, prípravou a podávaním stravy, teplých jedál a nápojov,
- všetci pracovníci, ktorí prichádzajú do styku s potravinami musia mať vystavený zdravotný preukaz,
- vylúčiť epidemiologicky chýlostivé potraviny a jedlá.

Zásobovanie potravinami:

Akékoľvek potraviny, zaplavené pri povodniach vo všetkých druhoch potravinárskych zariadení vrátane domácností obyvateľov, je potrebné vylúčiť z použitia pre výživu ľudí až do posúdenia hygienickou službou podľa charakteru a rozsahu povodne. Prípadné použitie potravín pre výživu zvierat posudzuje veterinárna služba.

Verejné zásobovanie potravinami v zaplavenej oblasti

- zabezpečiť zdravotne neškodné a vylúčiť zdravotne škodlivé potraviny
- zastaviť výrobu nealkoholických nápojov,
- vykonávať zvýšenú kontrolu vody používanej pre výrobné účely a závodoch potravinárskeho priemyslu,
- vykonávať zvýšený dozor v postihnutých potravinárskych objektoch a zariadeniach.

Kontrola kontaminovaných potravín v zaplavenej oblasti

- zabezpečiť nezavädnú likvidáciu všetkých nebalených potravín, ktoré prišli do styku s vodou, okrem ovocia a zeleniny, ktoré treba posúdiť individuálne,
- balené potraviny zmyslove posúdiť a nepoškodený tovar uvoľniť do obehu, resp. určiť za akých podmienok,
- pri podozrení z porušenia zdravotnej neškodnosti vykonať odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie a zásoby pozastaviť,
- zaplavená koreňová zelenina a zemiaky sa môžu používať po dôkladnom očistení, umytí a varení (najmenej 30 minút).

Zdravotný dozor

V rámci protiepidemiologických opatrení

- Zabezpečiť zvýšený zdravotný dozor nad obyvateľstvom, ktoré zostáva v zaplavenom území.
- a/ Aktívne vyhľadávať chorých na :
  - hnačkové ochorenia,
  - horúčkovité ochorenia.
- b/ Okamžité izolácia chorých na infekčnom oddelení.
- Zabezpečiť zvýšený zdravotný dozor nad obyvateľmi evakuovanými a hromadne ubytovanými.
  - a/ Aktívne vyhľadávať a izolovať chorých.
- Určiť praktického lekára pre dospelých a deti, ktorí budú zabezpečovať nevyhnutnú zdravotnícku starostlivosť pre evakuovaných obyvateľov.
- Osobitnú starostlivosť venovať bacilonosičom v zaplavenom území a pri evakuácii.
- Denne sledovať a hlásiť epidemiologickú situáciu.